Vård- och omsorgsnämndens taxor och avgifter 2027

Bilaga 1

Typ av styrdokument: Taxor och avgifter
Beslutande instans: Vård- och omsorgsnämnden
Datum för beslut: XXXX-XX-XX § xx
Diarienummer: 2026.236 VON

Gäller för: Vård- och omsorgsförvaltningen samt privata utförare.
Giltighetstid: 1 år
Revideras senast: 2027-12-31
Dokumentansvarig: Controller

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning **2**
1. Avgifter inom äldreomsorgen **3**
1.1 Högkostnadsskyddet enligt 32 kap. 6 § SoL 3
1.2 Avgifter som inte omfattas av högkostnadsskyddet 3
1.3 Avgiftsfria insatser 4
1.4 Minimibeloppet enligt 32 kap. 8 § SoL 4
1.5 Taxor och avgifter 2027 4
1.5.1 Hemtjänst 4
1.5.2 Dagverksamhet vid demenssjukdom 5
1.5.3 Korttidsboende och växelvård 5
1.5.4 Särskilda boendeformer 5
1.5.5 Avdrag för måltid (korttidsboende/växelvård/särskilt boende) 6
2 Avgifter för personer med insatser enligt LSS **7**
2.1 Insatser för vuxna 7
2.1.1 Bostad med särskild service 7
2.1.2 Avdrag för måltid (BMSS) 8
2.1.3 Daglig verksamhet 8
2.1.4 Avgift för fritidsresor 8
2.1.5 Egna aktiviteter 9
2.1.6 Särskilda aktiviteter 9
2.1.7 Ledsagarservice 9
2.1.8 Kontaktperson 9
2.1.9 Avlösarservice 9
2.2 Insatser för barn 10
2.2.1 Avgifter för förälder vid placerade barn 10
2.2.2 Korttidsvistelse 10
2.2.3 Korttidstillsyn 12
3 Avgifter för kommunal primärvård **13**
4 Regler och prissättning vid uthyrning av lokaler **14**
5 Avgift IT-system för privata utförare **15**
Hänvisning till lagar **16**
Ekonomiska modeller för uppräkning av avgifter **16**

1. Avgifter inom äldreomsorgen

1.1 Högkostnadsskyddet enligt 32 kap. 6 § SoL

Avgifterna inom äldreomsorgen styrs till stor del av maxtaxan, som i sin tur grundas på prisbasbeloppet.

De avgifter som omfattas av högkostnadsskyddet är hemtjänst, dagverksamhet, särskilt boende och kommunal primärvård.

- I begreppet hemtjänst ingår serviceinsatser, omvårdnadsinsatser, trygghetslarm, digital fjärrtillsyn, ledsagarservice, och avlösarservice.
- Dagverksamhet omfattar sysselsättning, gemenskap, behandling eller rehabilitering utanför den egna bostaden för personer med demenssjukdom.
- Med särskilt boende menas bostäder för heldygnsvistelse tillsammans med insatser i form av vård och omsorg för äldre personer med behov av särskilt stöd.
- Med kommunal primärvård menas hemsjukvård, rehabilitering och utprovning av tekniska hjälpmedel i hemmet samt förskrivna förbrukningsartiklar inom hälso- och sjukvård.

Styrs av	Prisbasbelopp	Summa per månad
Maxtaxan per månad beräknas som en tolftedel 0,5392 av prisbasbeloppet	59 600 kr	2 678 kr

Tabell 1. Maxtaxa hemtjänst, dagverksamhet, särskilt boende och kommunal primärvård.

1.2 Avgifter som inte omfattas av högkostnadsskyddet

Följande omfattas inte av högkostnadsskyddet (maxtaxan):

- hyra för särskilt boende
- avgift för förbrukningsmaterial som ombesörjs vid särskilt boende
- avgifter för måltider som serveras vid kommunens särskilda boenden, korttidsboende och dagverksamhet
- matlådor i hemtjänsten
- avgifter för resor till och från kommunala verksamheter
- avgift transport av avliden person till bårhus.

1.3 Avgiftsfria insatser

Kommunen erbjuder även avgiftsfria insatser. Dessa är:

- fixartjänst
- anhörigstöd
- boendestöd för personer över 65 år
- aktiviteter som erbjuds av förebyggandeenheten samt
- avlösning i hemmet upp till 12 timmar per månad.

1.4 Minimibeloppet enligt 32 kap. 8 § SoL

Avgift utgår med maximalt vad den enskilde har avgiftsutrymme för, upp till och med maxtaxan, vilket regleras i 32 kap. 8 § SoL.

Hushåll	Styrs av	Prisbasbelopp	Summa per månad
Ensamstående 65 år och äldre	Lägst en tolftedel av 1,4789 gånger prisbasbeloppet	59 600 kr	7 345 kr
Sammanboende 65 år och äldre	Lägst en tolftedel av 1,2066 gånger prisbasbeloppet	59 600 kr	5 993 kr
Ensamstående 19-64 år	Lägst en tolftedel av 1,4789 gånger prisbasbeloppet, förhöjt med 10 %	59 600 kr	8 080 kr
Sammanboende 19-64 år	Lägst en tolftedel av 1,2066 gånger prisbasbeloppet, förhöjt med 10 %	59 600 kr	6 592 kr

Tabell 2. Minimibelopp enligt 32 kap. 8 § SoL.

1.5 Taxor och avgifter 2027

Nedan följer en förteckning över vård- och omsorgsnämndens taxor och avgifter inom äldreomsorgen samt kommunal primärvård under år 2027.

1.5.1 Hemtjänst

Hemtjänst	Styrs av	Modell för uppräkning	2027
Hemtjänstavgift	32 kap. 6 § SoL, 32 kap. 8 § SoL	Prisbasbelopp	287 kr/timme upp till 2 678 kr/mån
Hemleverans av matportion	Självkostnad	Uppräkning följer KPI	Matlåda 68 kr Dessert 14 kr
Avlösning i hemmet - 13 timmar eller mer per månad.	32 kap. 6 § SoL, 32 kap. 8 § SoL	Prisbasbelopp	287 kr/timme upp till 2 678 kr/mån
Trygghetslarm	32 kap. 6 § SoL, 32 kap. 8 § SoL	Prisbasbelopp	275 kr/mån

Tabell 3. Avgifter hemtjänst.

Trygghetslarmet ska återlämnas till Alingsås kommun när beslutet upphör. Borttappad eller ej återlämnad larmklocka eller basstation kommer debiteras.

1.5.2 Dagverksamhet vid demenssjukdom

Dagverksamhet vid demenssjukdom	Styrs av	Modell för uppräkning	2027
Dagverksamhet	32 kap. 6 § SoL, 32 kap. 8 § SoL	Prisbasbelopp	89 kr/dygn upp till 2 678 kr/mån
Måltid	Självkostnad	Uppräkning följer KPI	68 kr/dag

Tabell 4. Avgifter dagverksamhet.

1.5.3 Korttidsboende och växelvård

Ankomstdygnet är avgiftsfritt och hemgångsdygnet är avgiftsbelagt.

Korttidsboende/ växelvård	Styrs av	Modell för uppräkning	2027
Vård- och omsorgsavgift	32 kap. 6 § SoL, 32 kap. 8 § SoL	Prisbasbelopp	89 kr/dygn upp till 2 678 kr/mån
Måltidsabonnemang	Självkostnad	Uppräkning följer KPI	139 kr/dygn upp till 4 162 kr/mån

Tabell 5. Avgifter korttidsboende och växelvård.

1.5.4 Särskilda boendeformer

Särskilt boende	Styrs av	Modell för uppräkning	2027
Vård- och omsorgsavgift	32 kap. 6 § SoL, 32 kap. 8 § SoL	Prisbasbelopp	2 678 kr/mån
Måltidsabonnemang	Självkostnad	Uppräkning följer KPI	4 162 kr/mån
Förbrukningsmaterial[1]	Fast avgift på kommunens SÄBO	Uppräkning följer KPI	370 kr/mån
Hyra	Hyressättningsmodell (Jordabalk, 1970:994)	Hyressättningsmodell samt förhandling	Varierar

Tabell 6. Avgifter särskilt boende.

[1] Inkluderar kostnad för bland annat städ- och rengöringsartiklar, toalett- och hushållspapper samt liknande förbrukningsartiklar

1.5.5 Avdrag för måltid (korttidsboende/växelvård/särskilt boende)

Avdrag för måltid kan göras när en brukare på korttidsboende, växelvård eller särskilt boende vårdas på sjukhus, är bortrest eller avstår från att köpa vissa måltider.

Planerad frånvaro samt val att avstå vissa måltider ska meddelas minst tre dagar i förväg, för att avdrag ska göras.

I de fall brukare innehar specialkost, exempelvis sondmatning, timbalkost eller liknande, där kommunen står för kostnaden, betalar brukaren full avgift för måltidsabonnemang.

Måltid	Styrs av	Modell för uppräkning	Andel	Summa 2027
Heldag	Självkostnad	Uppräkning följer KPI	100 % av summan för helkost/dag	139 kr/dag
Frukost	Självkostnad	Uppräkning följer KPI	17 % av summan för helkost/dag	24 kr/dag
Lunch	Självkostnad	Uppräkning följer KPI	49 % av summan för helkost/dag	68 kr/dag
Mellanmål	Självkostnad	Uppräkning följer KPI	7 % av summan för helkost/dag	10 kr/dag
Kvällsmål	Självkostnad	Uppräkning följer KPI	27 % av summan för helkost/dag	37 kr/dag

Tabell 7. Avdrag för måltid.

2 Avgifter för personer med insatser enligt LSS

Insatser till enskilda personer som sker enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, är i huvudsak kostnadsfria.

Enligt 19 § LSS får skäliga avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter tas ut av dem som har hel allmän ålderspension, hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken eller annan inkomst av motsvarande storlek, enligt de grunder som kommunen bestämmer. Avgifterna får dock inte överstiga kommunens självkostnader.

Den som har beviljats assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken (SFB) av Försäkringskassan, har kommunen rätt att ta ut avgift från i enlighet med 18 § LSS. Avgiften får inte vara högre än den assistansersättning som beviljats av Försäkringskassan.

Försäkringskassan kan besluta att betala ut ersättningen direkt till kommunen (51 kap. 17 § SFB).

Nedan följer en förteckning över vård- och omsorgsnämndens taxor och avgifter under 2027 för personer med insatser enligt LSS.

2.1 Insatser för vuxna

2.1.1 Bostad med särskild service

Avgift för kost och förbrukningsartiklar beräknas utifrån prisbasbeloppet (för år 2027 är prisbasbeloppet 59 600 kr).

- Måltidsabonnemang A motsvarar en tolftedel av 78 % gånger prisbasbeloppet och i detta abonnemang ingår alla måltider alla dagar.
- Måltidsabonnemang B motsvarar en tolftedel av 50 % gånger prisbasbeloppet och i detta abonnemang ingår alla måltider utom lunch på vardagar samt alla måltider på helgdagar.
- Förbrukningsmaterial motsvarar en tolftedel av 1,5 % gånger prisbasbeloppet.

Bostad med särskild service	Styrs av	Modell för uppräkning	2027	
			Per dygn	Per månad
Måltidsabonnemang A	Självkostnad	Prisbasbelopp	129 kr	3 874 kr
Måltidsabonnemang B	Självkostnad	Prisbasbelopp	65 kr	2 483 kr
Förbrukningsmaterial		Prisbasbelopp		75 kr

Tabell 8. Avgifter i bostad med särskild service.

2.1.2 Avdrag för måltid (BMSS)

Frånvaroavdrag kan göras för heldagar vid sjukhusvistelse samt när personen är bortrest. Planerad frånvaro ska meddelas minst tre dagar i förväg för att avdrag ska göras.

I de fall brukare innehar specialkost, exempelvis sondmatning, timbalkost eller liknande, där kommunen står för kostnaden betalar brukaren full avgift för måltidsabonnemang.

Måltid	Styrs av	Modell för uppräkning	Frånvaro/ tillägg	2027
Heldag måltidsab. A samt helgdag måltidsab. B	Självkostnad	Prisbasbelopp	3,3 % av kostnaden/månad	128 kr/dag
Heldag vardag måltidsab. B	Självkostnad	Prisbasbelopp	2,6 % av kostnaden/månad	65 kr/dag

Tabell 9. Frånvaroavdrag samt tilläggskostnad för måltid i bostad med särskild service.

2.1.3 Daglig verksamhet

Daglig verksamhet	Styrs av	Modell för uppräkning	2027
Lunch daglig verksamhet	Självkostnad	Prisbasbelopp	64 kr/dag
Fika daglig verksamhet	Självkostnad	PKV	5 kr/dag
Resa till och från daglig verksamhet.	Kollektiv-trafiktaxa	Kollektivtrafiktaxa	Kollektivtrafiktaxa Maximalt = avgift för månadskort

Tabell 10. Avgifter daglig verksamhet.

2.1.4 Avgift för fritidsresor

Brukare som gör lokala resor på sin fritid och reser med personbil eller buss, som bekostas av förvaltningen, ska betala en avgift.

Fritidsresor	Styrs av	Modell för uppräkning	2027
Fritidsresa < 30 km t/r (per person)	Skatteverket	Skatteverket	Skattefri reseersättning
Fritidsresa längre än > 30 km t/r (delas mellan deltagare)	Skatteverket	Skatteverket	Skattefri reseersättning

Tabell 11. Avgifter för fritidsresor.

2.1.5 Egna aktiviteter

Brukare betalar själv sina kostnader för sociala aktiviteter, det gäller även resekostnader.

2.1.6 Särskilda aktiviteter

För sådana särskilda aktiviteter som den dagliga verksamheten erbjuder eller anordnar inom ramen för individuell plan för den enskilde betalar brukaren ingen avgift. För sådana särskilda aktiviteter, som den dagliga verksamheten erbjuder vid enstaka tillfällen under året (till exempel besök på utställningar, utflykter) betalar brukaren avgifterna. Kostnad för resor till aktiviteten betalas av den dagliga verksamheten.

För andra aktiviteter som ligger utanför den dagliga verksamheten (till exempel deltagande i särskild undervisning för vuxna) som brukaren önskar delta i, betalar brukaren sin kostnad inklusive resa.

2.1.7 Ledsagarservice

- Ledsagarservice är enligt 9 § 3 p. LSS avgiftsfri för den enskilde.

2.1.8 Kontaktperson

Insatsen är avgiftsfri. Vid utförande av aktiviteter i samband med insatsen kontaktperson enligt 9 § LSS står den enskilde för sina egna omkostnader.

2.1.9 Avlösarservice

Avlösarservice enligt 9 § 5 LSS är avgiftsfri. Omkostnader för avlösare ersätts ej av kommunen.

2.2 Insatser för barn

Föräldrar är skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader när ett barn under 18 år får vård eller omvårdnad utanför det egna hemmet, enligt SoL och LSS. Föräldrarnas skyldigheter att bidra till kommunens kostnader bestäms enligt samma grunder som betalningsskyldigheten vid underhållsstöd.

Skyldigheten upphör den dag barnet fyller 18 år, även om barnet går på gymnasiet.

Om brukaren är 18–19 år har kommunen inte rätt att ta ut avgifter från och med 18 årsdagen tills juli samma år personen fyller 19 år när aktivitetsersättning utgår från Försäkringskassan. Om aktivitetsersättning har betalats ut retroaktivt av Försäkringskassan har kommunen rätt att inhämta avgifter under samma period.

Underhållsskyldigheten upphör när barnet fyller 18 år, men om barnet går i skolan (grundskola eller gymnasium) efter att barnet fyllt 18 år, är föräldrar underhållsskyldiga fram tills att skolgången är avslutad, men högst fram tills att barnet fyller 21 år (7 kap. 1§ st 2, föräldrabalken).

2.2.1 Avgifter för förälder vid placerade barn

Hur mycket en förälder ska betala till kommunen beror både på förälderns årsinkomst och på hur många barn som föräldern har att försörja. Ersättningsbeloppet omräknas årligen.

Det belopp som var och en av föräldrarna ska bidra men får dock inte överstiga vad som för varje tid motsvarar beloppet för underhållsstöd enligt 18 kap. 20 § SFB.

Placerade barn	Styrs av	Modell för uppräkning
Till och med den månad barnet fyller 7 år	Se text ovan	Underhållsstöd från Försäkringskassan
Från och med månaden efter barnet fyllt 7 år	Se text ovan	Underhållsstöd från Försäkringskassan
Från och med månaden efter barnet fyllt 15 år	Se text ovan	Underhållsstöd från Försäkringskassan

Tabell 12. Avgifter för vårdnadshavare vid placerade barn.

2.2.2 Korttidsvistelse

Vid insats i form av korttidshem, stödfamilj eller läger enligt 9 § 6 LSS tas en avgift ut för måltider.

Resor till och från korttidsvistelsen betalas av den enskilde eller vårdnadshavaren.

Vårdnadshavare står för kostnader i samband med aktiviteter på korttidsvistelse, exempelvis biobesök, kafébesök och inträden. Vårdnadshavare ansvarar för att fickpeng för aktiviteter skickas med om en aktivitet önskas göras när barnet är på korttidsvistelse.

Beräkningen av kostnaden utgår från procent av prisbasbeloppet.

2.2.2.1 Avgift måltid för barn till och med den månad barnet fyller 7 år

Korttidsvistelse/ stödfamilj < 7 år	Styrs av	Modell för uppräkning	2027 Per dag
Alla måltider	Självkostnad	0,14 % av prisbasbelopp	83 kr
Frukost	Självkostnad	17 % av summan för helkost	14 kr
Lunch	Självkostnad	49 % av summan för helkost	41 kr
Mellanmål	Självkostnad	7 % av summan för helkost	6 kr
Kvällsmål	Självkostnad	27 % av summan för helkost	23 kr

Tabell 13. Avgift måltid för barn till och med den månad barnet fyller 7 år.

2.2.2.2 Avgift måltid för barn från och med månaden efter barnet fyllt 7 år

Korttidsvistelse/ stödfamilj 7-15 år	Styrs av	Modell för uppräkning	2027 Per dag
Alla måltider	Självkostnad	0,175 % av prisbasbelopp	104 kr
Frukost	Självkostnad	17 % av summan för helkost	18 kr
Lunch	Självkostnad	49 % av summan för helkost	51 kr
Mellanmål	Självkostnad	7 % av summan för helkost	7 kr
Kvällsmål	Självkostnad	27 % av summan för helkost	28 kr

Tabell 14. Måltidsavgift för barn gäller från och med månaden efter den månad då barnet fyller 7 år.

2.2.2.3 Avgift måltid för barn från och med månaden efter barnet fyllt 15 år

Korttidsvistelse/ stödfamilj >15 år	Styrs av	Modell för uppräkning	2027 Per dag
Alla måltider	Självkostnad	0,22 % av prisbasbelopp	131 kr
Frukost	Självkostnad	17 % av summan för helkost	22 kr
Lunch	Självkostnad	49 % av summan för helkost	64 kr
Mellanmål	Självkostnad	7 % av summan för helkost	9 kr
Kvällsmål	Självkostnad	27 % av summan för helkost	35 kr

Tabell 15. Måltidsavgift för barn gäller från och med månaden efter den månad då barnet fyller 15 år.

2.2.3 Korttidstillsyn

Avgift för mellanmål under skoldagar betalas för skolbarn och ungdomar till och med 17 år oavsett eventuell frånvaro.

Måltider under begärt antal dagar för heldagstillsyn beräknas på samma sätt som för korttidsvistelse/stödfamilj.

Korttidstillsyn	Styrs av	Modell för uppräkning	2027
Mellanmål under skoldagar	Självkostnad	3,9% av prisbasbelopp/månad	194 kr/mån

Tabell 16. Avgift för korttidstillsyn

3 Avgifter för kommunal primärvård

Barn och ungdomar till och med 19 år är avgiftsbefriade.

Kommunal primärvård	Styrs av	Modell för uppräkning	2027
Kommunal primärvård	32 kap. 6 § SoL, 32 kap. 8 § SoL	Prisbasbelopp	430 kr/mån
Bårhustransport[2]	Självkostnad, 17 kap. 1§ HSL	Uppräkning enligt KPI	1 740 kr

Tabell 17. Avgift kommunal primärvård.

[2] Avgiften tas ut när dödsfall sker utanför sjukhus, om inte anhöriga har ombesörjt transport till bårhus på egen bekostnad.

4 Regler och prissättning vid uthyrning av lokaler

Vård- och omsorgsförvaltningen förfogar över flera olika typer av lokaler i de fastigheter förvaltningen hyr för särskilt boende. På flertalet av dessa äldreboenden finns samlingssalar som kan användas för träffar och aktiviteter. Samlingssalarna hyrs ut till vissa organisationer, vilket beskrivs i *Rutin - Regler och villkor vid uthyrning av samlingslokaler*. Organisationer som hyr samlingslokalen för att anordna aktiviteter riktade mot nämndens målgrupp hyr gratis.

Avgift för uthyrning		Styrs av	Modell för uppräkning	2027		
				Heldag	Halvdag	Per timma
Samlingslokal		Självkostnad	Uppräkning enligt PKV	946 kr	473 kr	160 kr

Tabell 18. Avgift uthyrning av samlingslokal.

5 Avgift IT-system för privata utförare

Samtliga utförare ska ansluta sig till kommunens verksamhetssystem för dokumentation av beslutsprocesser och verkställighet. Utföraren ansvarar för anskaffning av IT-utrustning samt support av sin IT-miljö (PC-operativ, nätverk, skrivare etc.).

Avgift IT-system	Styrs av	Modell för uppräkning	2027
OTP-kort	Självkostnad	Kostnad för tjänstekatalog	30 kr/månad och användare
Användarkonto		Kostnad för tjänstekatalog	102 kr/månad och användare
Licenskostnad	Företaget Pulsens prissättning	Uppräkning enligt KPI	87 kr/månad och användare
Utbildning	Hemtjänstersättningen	Uppräkning enligt PKV	428 kr per timma

Tabell 19. Avgift för IT-system.

Hänvisning till lagar

Föräldrabalk	Föräldrabalk (1949:381)
Jordabalk	Jordabalk, 1970:994
LOV	Lag (2008:962) om valfrihetssystem
LSS	Lag (1983:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade
SFB	Socialförsäkringsbalk (2010:110)
SoL	Socialtjänstlagen (2025:400)
HSL	Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)

Ekonomiska modeller för uppräkning av avgifter

KPI	Indexet mäter den genomsnittliga prisutvecklingen för hela den privata inhemska konsumtionen, de priser konsumenten faktiskt betalar. KPI är det vanliga måttet för kompensations- och inflationsberäkningar i Sverige.
PKV	Prisindex för kommunal verksamhet, är ett mått på prisutvecklingen i sammantaget i kommunerna och används för att räkna om kostnadsutvecklingen i löpande priser till fasta priser. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris. Indexet tas fram av SKR fem gånger per år och publiceras på skr.se, i cirkulären om ”Aktuell ekonomi” och i modellen för skatter och bidrag.
Prisbasbelopp	Prisbasbeloppet (tidigare basbeloppet) räknas fram på grundval av ändringarna i det allmänna prisläget enligt bestämmelserna i socialförsäkringsbalken (2010:110). Beräkningarna görs med utgångspunkt i förändringen av konsumentprisindex och fastställs för helt kalenderår.